

TRIENTALIS EUROPAEA L.

(ontv. 15 mei 1957)

In 1935 zocht ik naar gallen in de omgeving van Denekamp. Ik zag een boer, die een houtwalletje, dicht begroeid met Zevenster aan het omspitten was. Twee exemplaren nam ik met een goede kluit mede naar Leersum. Zij werden in onze tuin uitgeplant.

Die tuin was oorspronkelijk ongeveer 60 jaar oud dennebos, tegen de tamelijk steile helling van de Utrechtse heuvelrug. Door het hoogste gedeelte loopt een berkelaantje en de begroeiing van het terrein bestaat behalve uit dennen uit eikjes, lijsterbes, sporkenhout en Prunus serotina. De bodem is dicht bedekt met Bochtige Smele.

De twee Trientalis plantjes werden aan de voet van een berk uitgeplant. Ze bleven leven en breidden zich sterk uit. Die uitbreiding geschiedt door lange, dunne, witte stengels (uitlopers), die aan de voet van het plantje ontstaan en rechttoe rechtaan door de dunne humuslaag verder groeien. Op tal van plaatsen ontwikkelen zich uit de knoppen zijstengels, die naar boven groeien en bebladerde takken vormen. De exemplaren lijken alleen te staan, zij zijn echter verbonden door de witte uitlopers. Vruchten worden geregeld gevormd, maar zover ik heb waargenomen, geschiedt de uitbreiding in onze tuin uitsluitend vegetatief.

In den beginne werden de planten erg vertroeteld, d.w.z. de grond werd schoon gehouden en vooral de Bochtige Smele geweerd. Maar de uitbreiding ging zo snel, dat dit niet mogelijk bleef en nu is het terrein door dit dicht groeiende gras bedekt. De Trientalis trekt zich daar niets van aan en groeit door de dichtste graspollen heen.

In de loop van deze 22 jaren is een stuk terrein van ongeveer 600 m² dicht met deze plant bedekt. Nu in de bloeitijd is het veldje wit van de bloemen, die meestal 7-tallig, doch ook vaak 6-tallig zijn. De planten verbreiden zich zelfs over een hard gelopen pad. Daar moeten ze echter worden weggeschoffeld. Een mij onlangs bezoekend botanicus vond dat heiligschennis. Paden moeten echter schoon zijn.

De plant is bijna tot aan het hek gekomen en het zal niet lang meer duren, of zij groeit in het Gemeentebos van Leersum. Als dus een of andere plantenzieker *Trientalis* in de omgeving van Leersum vinden mocht, dan weet hij, hoe de plant daar gekomen is en wie de boosdoener is geweest, die de plant er gebracht heeft.

Er zullen wel personen zijn, aan wie dit uitplanten van wilde planten op plaatsen, waar ze niet thuis zijn, zal mishagen. Men vergeet echter wel eens te veel, hoe vaak wilde planten door de mens worden verbreid. Men weet dan gewoonlijk niet, hoe dat is gebeurd. In dit geval is het nu bekend. Materiaal heb ik aan het Herbarium te Leiden gezonden.

Ik heb zo mijn plezier beleefd aan het waarnemen van de groei van deze schone bosplant.

W.M. Docters van Leeuwen.